

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Warszawa, 20 grudnia 2019 r.

DWKI-WPB.4017.381.2019.KK

Szanowni Państwo

odpowiadając na wielokrotną petycję dotyczącą próby wprowadzenia do szkół zajęć z tzw. edukacji seksualnej, wykraczających poza obowiązującą podstawę programową uprzejmie informuję, że Minister Edukacji Narodowej zapewnia, że celem działań resortu jest ochrona uczniów przed treściami mogącymi zaburzyć ich harmonijny rozwój, a także stojącymi w sprzeczności z oczekiwaniami rodziców.

Kwestie edukacji seksualnej w szkołach regulują przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartościach rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego¹. Uczeń niepełnoletni nie bierze udziału w zajęciach, jeżeli jego rodzice zgłoszą dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału ucznia w zajęciach. Uczeń pełnoletni nie bierze udziału w zajęciach, jeżeli zgłosi dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację ze swojego udziału w zajęciach. W każdym roku szkolnym przed przystąpieniem do realizacji zajęć nauczyciel prowadzący zajęcia wraz z wychowawcą klasy przeprowadza co najmniej jedno spotkanie informacyjne z rodzicami uczniów niepełnoletnich oraz z uczniami pełnoletnimi. Nauczyciel jest obowiązany przedstawić pełną informację o celach i treściach realizowanego programu nauczania, podręcznikach szkolnych oraz środkach dydaktycznych (przepis § 5 ww. rozporządzenia).

Odnosnie wprowadzania do szkół treści sprzecznych z wyznawanymi przez rodziców wartościami, uprzejmie wyjaśniam, że prezydent miasta, jako organ prowadzący szkoły, nie posiada kompetencji, by narzucać rodzicom wartości, w duchu których mają być kształcone i wychowywane ich dzieci. Ustawowym obowiązkiem organu prowadzącego jest budowa, remont i doposażanie szkół w stopniu pozwalającym najpełniej realizować zadania dydaktyczno-wychowawcze, określone w podstawie programowej. Organ prowadzący szkoły i placówki ma obowiązek prowadzić działania zgodnie z prawem. Przepisy ustawy o samorządzie gminnym stanowią, że nadzór nad działalnością gminy

¹ Dz. U. z 1999 r. Nr 67, poz. 756 i Dz. U. z 2014 r. poz. 395.

sprawowany jest przez wojewodę na podstawie kryterium zgodności z prawem².

Prawo oświatowe³ określa, że organ prowadzący szkołę może ingerować w działalność szkoły w zakresie i na zasadach określonych w ustawie (art. 58).

Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka oraz rozwijanie postaw obywatelskich i społecznych uczniów jest stałym zadaniem szkoły i integralnym elementem kształcenia ogólnego, realizowanym na bieżąco w ramach działalności edukacyjnej i wychowawczej szkoły. Zadania szkoły w tym obszarze mają umocowanie w systemie prawa oświatowego: ww. ustawie – Prawo oświatowe² oraz aktach wykonawczych do tej ustawy, w szczególności rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół.

Podstawowym obowiązkiem szkoły jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim uczniom. Czuwają nad tym kuratorzy oświaty, którzy w sytuacji zagrożenia mają prawo reagować. Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁴ kuratorzy oświaty realizują nadzór pedagogiczny poprzez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 55 ustawy – Prawo oświatowe w trybie czynności planowych lub doraźnych. Działania doraźne są prowadzone w przypadku, gdy wystąpi potrzeba podjęcia działań nieprzewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego⁵.

Nadmieniam, że organizacje pozarządowe mogą prowadzić działalność w szkołach tylko za zgodą dyrektora szkoły po uzyskaniu pozytywnej opinii rady rodziców. Jest to możliwe, jeżeli celem statutowym działających w szkole stowarzyszeń i organizacji jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.

Preambuła ustawy *Prawo oświatowe*⁶ stanowi, że oświata w Rzeczypospolitej Polskiej jest wspólnym dobrem całego społeczeństwa, kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.

² Art. 85-88 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 506);

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn.zm.

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1658.

⁵ § 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego

⁶ ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1147).

Tworząc przepisy prawa oświatowego, Minister Edukacji Narodowej zagwarantował szkołom i placówkom odpowiednie rozwiązania sprzyjające podejmowaniu decyzji w procesie dydaktyczno-wychowawczym oraz działalności profilaktycznej. W każdej szkole obowiązuje program wychowawczo-profilaktyczny, uchwalany przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną na podstawie wyników przeprowadzonej diagnozy potrzeb.

Zatem, to środowisko szkolne decyduje o działaniach wychowawczych, które powinny być realizowane w danej szkole.

W przypadku, gdy rodzice wiedzą o tym, że dziecko w szkole uczestniczy w wydarzeniu niezgodnym z uznawanymi przez nich wartościami, mają prawo wyrazić swój stanowczy sprzeciw dyrektorowi szkoły lub placówki. Jeżeli okaże się, że interwencja nie przyniesie oczekiwanego efektu, należy zwrócić się do właściwego terytorialnie kuratora oświaty, który podejmie adekwatne do zgłaszanego problemu działania nadzorcze.

Należy podkreślić, że przepisy art. 109 ustawy Prawo oświatowe⁷ określają następujące formy działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły:

- obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego;
- dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się m.in.:
  - a) zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
  - b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania, a treści nauczania *wychowania do życia w rodzinie* zostały określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Zdaniem Ministerstwa Edukacji Narodowej obecne regulacje prawne wystarczająco zapewniają, aby szkoła respektowała wychowawczą rolę rodziców oraz pełny wpływ rodziców na wychowanie swoich dzieci, natomiast szkoły i placówki wspomagają ich wychowawczo. Zadaniem szkół jest również dostosowanie treści, metod i organizacji kształcenia do możliwości psychofizycznych uczniów.

Z wyrazami szacunku

Joanna Wilewska
Dyrektor
Departament Wychowania i Kształcenia
Integracyjnego
/ – podpisany cyfrowo/

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.